

Rapsbaggebekämpning i våroljeväxter

Alf Djurberg, Växtskyddscentralen, Linköping

Försöken med att hitta effektiva alternativ till traditionella pyretroider för att bekämpa resistent rapsbaggar fortsätter. Samtliga testade preparatkombinationer gav likvärdiga effekter i årets försök.

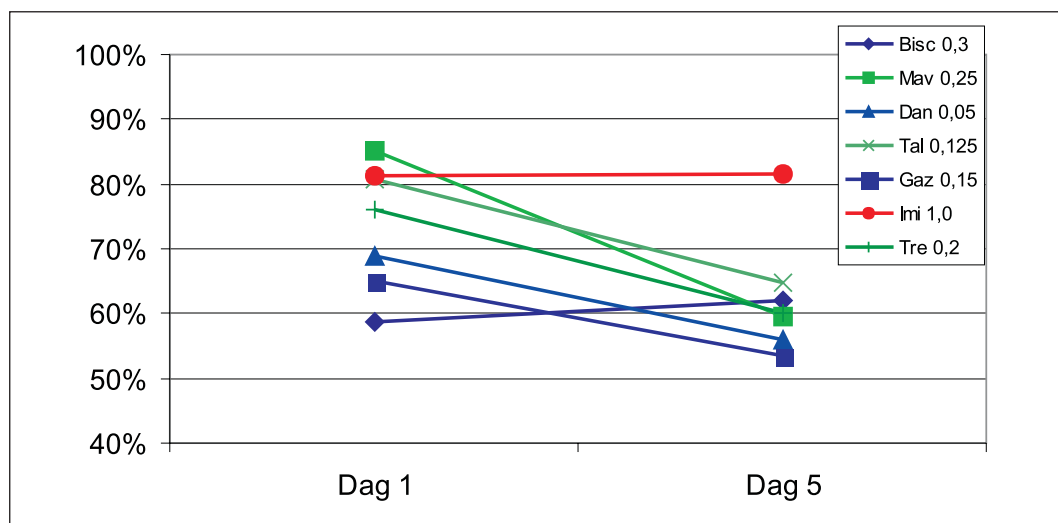
Årets försök är en fortsättning på fjolårets plan, med tillägg av några preparat. Både registrerade och oregistrerade preparat testades, tre pyretroider, tre neonicotinoider och en organisk fosforförening. Av pyretroiderna är Mavrik sedan tidigare registrerat, medan Talstar och Trebon inte är det. Trots att preparaten är pyretroider, fungerar dessa fortfarande tillfredsställande, även mot rapsbaggar som är resistent mot övriga pyretroider. Det är dock osäkert om deras effekt kommer att bestå. Därför testades även neonicotinoiderna Biscaya, Dantop och Gazelle samt det organiska fosformedlet Imidan. Dessa preparat har andra verkningsätt än pyretroiderna och fungerar därför mot de resistent rapsbaggar. Dantop, och Imidan är ännu inte registrerade. Gazelle är däremot regist-

rerat sedan i somras under namnet Mospilan SG för användning i oljeväxter.

Nio olika kombinationer av preparaten testades på fyra försökplatser i Mellansverige. Första behandlingen gjordes då bekämpningströskeln uppnåddes och den andra behandlingen sattes in 5-7 dagar senare. Försöken graderades flera gånger efter behandlingarna för att kunna bedöma preparatens effekt direkt efter behandling men också långtidseffekten.

Likvärdiga preparat

Antalet rapsbaggar var ganska litet i försöken. Som mest fanns det mellan 0,6 och 1,3 rapsbaggar och därför är det inte så lätt att se några tydliga skillnader mellan preparaten. Om man tittar på de enskilda preparaten vid de två behandlingstillfällena, kan man se en tendens till att pyretroiderna har en något bättre effekt direkt efter behandlingen än neonicotinoiderna medan det omvända gäller för långtidseffekten. För framförallt Biscaya tycks effekten snarast öka några dagar efter behandlingen.

Figur 1. Bekämpningseffekt av olika preparat vid olika tidpunkter efter 1:a bekämpning, i försöken 2008.

Tabell 1. Bekämpning av rapsbaggar i våroljevaxter. ÖSF-, FiV och Svea-området 2008. L13-8015

Behandling	Dos kg, l/ha	Skörd, kg/ha					Beställare
		Västerås	Motala	Skänninge	Vinninga	Medeltal	
Obehandlat		2040 a	2730 a	2400 a	1750 a	2230 a	ÖSF/FiV/Svea
Biscaya och Biscaya	0,3 och 0,3	+170 a	+140 a	-30 a	+60 a	+80 a	Bayer
Biscaya och Mavrik	0,3 och 0,25	+170 a	+150 a	-70 a	+160 a	+100 a	Bayer
Mavrik och Biscaya	0,25 och 0,3	+100 a	+20 a	-30 a	+160 a	+60 a	Bayer
Mavrik och Mavrik	0,25 och 0,25	+80 a	+30 a	-60 a	+110 a	+40 a	MAK
Dantop och Mavrik	0,05 och 0,25	+200 a	-30 a	-60 a	+90 a	+50 a	NA
Talstar och Talstar	0,125 och 0,125	+150 a	+90 a	+10 a	+120 a	+90 a	NA
Gazelle och Mavrik	0,15 och 0,25	+90 a	+120 a	-10 a	+150 a	+90 a	NA
Imidan och Mavrik	1,0 och 0,25	+180 a	-60 a	-100 a	+20 a	+10 a	NA
Trebon och Trebon	0,2 och 0,2	-40 a	+120 a	-50 a	+40 a	+20 a	NA
LSD		ns	ns	ns	ns	ns	
CV %		7,3	3,1	2,9	8,7	0,24	
Probvärde		0,43	0,27	0,49	0,84	2,7	
Förfukt		Korn	Korn	H-vete	H-vete		
Sort		Joplin	Heros	Joplin	Larissa		
Max antal rapsbaggar		0,75	1,35	0,8	0,6		
Län		U	E	E	"R"		

Behandling 1 vid uppnådd bekämpningströskel, behandling 2, 5-7 dagar senare

Imidan visar bland de bästa effekterna direkt efter behandling vilket var ganska väntat, men preparatet tycks också ha en god långtidseffekt vilket är mer förvånande med tanke på gamla erfarenheter med denna typ av preparat, se figur 1. Samma fenomen har dock observerats i flera försök tidigare år med Sumition som tillhör samma kemiska grupp som Imidan.

Skördepåverkan av behandlingarna är små i årets försök, vilket framgår av tabell 1. Ingen behandling i något av försöken har gett statistiskt säker merskörd jämfört med obehandlat led. Dels kan det förklaras av relativt lite rapsbaggar i försöken, men också av rapsens stora förmåga att kompensera skador, vilket vi har kunnat konstatera i flera försök genom åren.